

МІНІСТЕРСТВО НАУКИ І ОСВІТИ УКРАЇНИ

ГО «МІЖНАРОДНА АКАДЕМІЯ ОСВІТИ І НАУКИ»

ГО «НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК ВИЩОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ»

РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

**Факультет іноземної філології
Кафедра практики англійської мови**

ЛУЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра української та іноземної лінгвістики

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ОСТРОЗЬКА АКАДЕМІЯ»

Факультет іноземної філології

Сучасні проблеми германського та романського мовознавства

Матеріали V Міжнародної
науково-практичної конференції

Рівне
2020

ББК 81.0

С91

УДК 81

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Головний редактор:

Михальчук Наталія Олександрівна – доктор психологічних наук, професор, завідувач кафедри практики англійської мови (Рівненський державний гуманітарний університет).

Заступник головного редактора:

Бігунова Світозара Анатоліївна – кандидат психологічних наук, доцент (Рівненський державний гуманітарний університет);

ЧЛЕНИ РЕДАКЦІЙНОЇ КОЛЕГІЇ:

Постоловський Руслан Михайлович – кандидат історичних наук, професор, ректор Рівненського державного гуманітарного університету;

Ніколайчук Галина Іванівна – кандидат педагогічних наук, професор, декан факультету іноземної філології (Рівненський державний гуманітарний університет);

Ковальчук Інна В'ячеславівна – кандидат психологічних наук, доцент, декан факультету романо-германських мов (Національний університет «Острозька академія»);

Губіна Алла Михайлівна – кандидат психологічних наук, доцент кафедри української та іноземної лінгвістики (Луцький національний технічний університет);

Воробйова Людмила Михайлівна – кандидат філологічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Калініченко Михайло Михайлович – кандидат філологічних наук, доцент (Рівненський державний гуманітарний університет), старший судовий експерт ЛНДІСЕ;

Мартинюк Алла Петрівна – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри української та іноземної лінгвістики (Луцький національний технічний університет)

Сучасні проблеми германського та романського мовознавства: Матеріали V Міжнародної науково-практичної конференції, 16 – 18 березня 2020 року, Рівне. – 329, [2]с.

Затверджено вченою радою Рівненського державного гуманітарного університету (протокол № 2 від 27.02.2020 р.).

До збірника увійшли матеріали V Міжнародної науково-практичної конференції «Сучасні проблеми германського та романського мовознавства», присвячені актуальним напрямкам досліджень у галузі філології та методики викладання мов. Матеріали збірника можуть бути корисними для науковців, дослідників, лінгвістів, аспірантів, пошукувачів, викладачів та студентів вищих мовних навчальних закладів.

За достовірність фактів, дат, назв і т. п. відповідають автори статей. Думки авторів можуть не збігатися з позицією редколегії.

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1. СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ МІЖКУЛЬТУРНОЇ КОМУНІКАЦІЇ ТА КОГНІТИВНОЇ ЛІНГВІСТИКИ

<i>Бойко В., Воробйова І. А.</i>	7
Вербалізація концепту «home» у романі Дж.Роулінг «Harry Potter and the Philosopher’s Stone»	
<i>Лавринюк І. М.</i>	13
Міжкультурна комунікація та врахування когнітивних особливостей	
<i>Левчук П., Рошко Р.</i>	18
Багатомовні корпуси слов’янських та балтійських мов Clarin-PL	
<i>Потанчук С. С.</i>	27
Критерії вибору слів-концептів у сучасному мовознавстві	
<i>Примачок Л. Л.</i>	30
Змістові характеристики суб’єктності фахівця з фізичної реабілітації	

СЕКЦІЯ 2. ТРАДИЦІЙНІ ТА НОВІТНІ АСПЕКТИ ЛІНГВІСТИЧНИХ ТА ЛІТЕРАТУРОЗНАВЧИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

<i>Бєлова С. А.</i>	34
Оптимізація освітнього простору як важливий чинник виховання і розвитку дитини у практиці бременських шкіл 20-х рр. ХХ ст.	
<i>Вовчук Н.І.</i>	44
Застаріла лексика в історичному романі В.Пікуля «Фаворит»	
<i>Д’яченко Д., Воробйова І. А.</i>	49
Лексико-стилістичні засоби вираження іронії у серіалі Марка Геттіса та Стівена Моффата «Шерлок»	
<i>Зубілевич М. І., Фінчук Г.В.</i>	57
Gender identification of the news text	
<i>Калініченко М. М.</i>	62
Літературна критика Едгара Аллана По в дискурсі популярної літератури США 1800-х років	
<i>Колесник С., Воробйова Л. М.</i>	72
Художній світ роману Айн Ренд «Джерело»	
<i>Михальчук Н.О., Чала Ю.М.</i>	79
The Term “Absurd” and Commedia Dell’arte Manifesto	
<i>Михальчук Н.О., Яцюрик А. О.</i>	94
Психолінгвістичні механізми квазівзаємодії з творами мистецтва	

Поліщук Д., Воробйова І. А.	109
Особливості існування термінології архітектури в художньому тексті (на прикладі оповідань А.К.Дойля про Шерлока Холмса)	
Попович Р. Г., Тимощук І. О.	114
Вторинна номінація в термінології: функціональний аспект	
Самборська І.М.	118
Психолінгвістические методики в изучении восприятия значения языкового знака	
Титечко О., Воробйова І. А.	124
Скорочення у сучасній англійській мові, їхні класифікації та особливості існування у сучасному мовленні	
Юхимець Д., Воробйова І. А.	128
До питання про особливості психологічної термінології	

СЕКЦІЯ 3. АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ МЕТОДИКИ ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ

Антончук І. Є., Кіндрат Н. П.	132
Використання інтерактивних технологій з метою розвитку критичного мислення здобувачів освіти на уроках англійської мови	
Афанас'єва Л. В., Смирнова М. Л.	142
The Features of a Professionally – Oriented Teaching English Language to Technical Specialties Students of Higher Educational Establishments	
Білоус Т. М.	152
Development of Intercultural Communicative Competence in the University English Language Classroom	
Бойко Н. Г., Конопльова Ю. О.	154
Автентичний контекст навчання як запорука активного залучення старшокласників до навчального процесу	
Бородчук Л. С.	159
Професійна майстерність вчителя англійської мови як важлива складова розвитку сучасної школи	
Войтенко І. Г.	163
Використання відеоматеріалів на заняттях з англійської мови у дошкільному закладі	
Голуб Т. Й.	166
Використання нових інформаційних технологій в процесі навчання	

<i>Івашкевич Е. З., Набочук О. Ю.</i>	171
Розвиток здібностей соціального інтелекту вчителів сучасної середньої загальноосвітньої школи	
<i>Лаворик Т. А.</i>	185
Погляд на громадянську освіту очима сучасного вчителя іноземних мов	
<i>Лукашук О. П.</i>	189
Інноваційні технології як засіб для розвитку пізнавальних інтересів учнів	
<i>Лящук Г. П.</i>	193
Ігрові моменти на уроках англійської мови	
<i>Мосіна Ю. С.</i>	196
What infographics is and how it can help while learning	
<i>Мороз М. С.</i>	200
Rôle de l'enseignant. Les pédagogies actives et les pédagogies de la transmission dans enseignement/apprentissage du français	
<i>Мороз Н. М.</i>	205
Емоційний компонент процесу навчання іноземної мови	
<i>Музичук Д.</i>	209
Характеристики вчителя фасилітатора	
<i>Погуляєва М. С.</i>	216
Атестація педагогічних працівників як складова їх професійної компетентності	
<i>Сембай Н. Б.</i>	219
Introduction of information and communication technologies and Internet resources into the educational process as one of the means of developing the creative potential of the individual in terms of competency education	
<i>Смирнова М. Л., Афанас'єва Л. В.</i>	227
Die Bildung der interkulturellen Kompetenz im Fremdsprachenunterricht	
<i>Філіпчук О. Г.</i>	239
Розвиток творчої особистості засобами англійської мови в умовах трансформації української освіти	
<i>Шевчук О. Ю.</i>	248
Формувальне та підсумкове оцінювання учнів 2-х класів НУШ на уроках англійської мови (з досвіду роботи)	

СЕКЦІЯ 4. ВИКОРИСТАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В ПРОЦЕСІ МОВНОЇ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ-ФІЛОЛОГІВ

<i>Афанас'єва Л. В., Смирнова М. Л.</i>	253
Die Persönlichkeitsbildung des zukünftigen Fachmannes mittels einer Fremdsprache	

<i>Івашкевич Е.Е., Антюхова Н. І.</i>	265
Психологічні механізми перекладацької діяльності	
<i>Ковальчук О.М.</i>	286
Принципи підготовки здобувачів вищої освіти до інноваційної професійної діяльності	
<i>Ковалюк В. В.</i>	294
Оптимізація підготовки студентів ВНЗ до ведення наукової дискусії іноземною мовою	
<i>Ніколайчук Г.І., Ногачевська І.О.</i>	297
Формування міжкультурної комунікативної компетентності студентів у процесі професійної підготовки	
<i>Пархоменко О. Т.</i>	301
Використання Інтернет-технологій при вивченні англійської мови у вищому технічному закладі освіти	
<i>Семенюк Я. О.</i>	305
Мобільний телефон як навчальний засіб на заняттях з іноземних мов	
<i>Хупавцева Н. О.</i>	308
Psycho-Linguistic Characteristics of Facilitative Interaction	
<i>Шевчук А. В.</i>	323
Лексикографічна компетенція як невід’ємний складник професійної компетентності	
ІНФОРМАЦІЯ ПРО АВТОРІВ	326

*Дарія Поліщук,
І.А.Воробйова
(м.Рівне)*

ОСОБЛИВОСТІ ІСНУВАННЯ ТЕРМІНОЛОГІЇ АРХІТЕКТУРИ В ХУДОЖНЬОМУ ТЕКСТІ (НА ПРИКЛАДІ ОПОВІДАНЬ А.К.ДОЙЛЯ ПРО ШЕРЛОКА ХОЛМСА)

Термін – слово або словосполучення, що визначає чітко й однозначно окреслене поняття і його співвідношення з іншими поняттями в межах спеціальної сфери. А також поняття, яке допомагає у спілкуванні між різними частинами суспільства [3, 194].

Опрацювавши погляди науковців на ознаки терміну (Гриньов-Гриневиц С.В., Сорокіна Е.А., Скопюк Т.Г., Лиса Н.С., Янкова Т.М.), ми пропонуємо узагальнений перелік цих ознак:

- 1) однозначність;
  - 2) специфічність використання (кожний термін належить до спеціальної галузі знань);
  - 3) функція називання поняття;
  - 4) дефініційованість (наявність наукової дефініції);
  - 5) точність значення (яка встановлюється дефініцією);
  - 6) відсутність синонімів (у межах певної терміносистеми);
  - 7) співвідношення з поняттями певної галузі знань;
  - 8) контекстуальна стійкість (значення терміна є зрозумілим без контексту і мало залежить від контексту);
  - 9) стилістична нейтральність;
  - 10) езотеричність (точне значення терміна відоме тільки спеціалістам);
  - 11) конвенційність (цілеспрямований характер появи);
  - 12) номінативний характер (термін – це зазвичай іменник або словосполучення на основі іменника);
  - 13) відсутність зв'язку з контекстом;
  - 14) відтворюваність у мовленні (яка є важливою для словосполучень)
- [2; 5; 7].

Для самого з'ясування поняття «термін» необхідно порівняти його із загальноповживаною лексикою. Але відокремлення і порівняння фахової та загальноповживаної лексики є проблемою через тісний зв'язок між ними. Перетворення термінів на повсякденні слова є сталим розвитком суспільства. Науковці дослідили, що протиставляти ці два поняття неможливо. Між ними лежить широка смуга, у якій терміни існують ніби в постійному коливанні між ідеальними вимогами (однозначність, нейтральність, відсутність синонімів) і реальними законами живої та динамічної лексичної системи. Саме в цих широтах відбуваються взаємодії, які призводять до системних переходів лексики у інші галузі. Ці процеси також називають детермінологізацією та термінологізацією. А саме термінологізація – це набуття лексичної одиниці термінологічного значення, де детермінологізація – зворот. Загальною й сильною тенденцією розвитку термінолексики є розширення сфер її вживання, вихід термінів за межі спеціальних ділянок із наступним можливим переосмисленням і переходом до загального вжитку.

Архітектурна лексика є одною з самостійних галузей у мовному світі та грає важливу роль у світогляді людей, адже саме поняття архітектури є одним з найстародавніших частин лексики та розвитку культури. Саме це значення тісно зв'язане з терміном «будівля», але відрізняється від нього своїм художнім змістом. Терміни які уособлює у собі архітектурна лексика є поняттями, які використовуються для загальної чи детальної характеристики архітектурного об'єкту, тощо.

«Словник будівельної термінології» проф. С.Булди охоплює у собі терміни різних галузей архітектури: цивільного та сільського будівництва, опалення та кондиціонування, металевих, кам'яних, залізобетонних та дерев'яних конструкцій (крім мостів), основ та фундаментів, будівельної механіки, дрібних будівельних фахів, номенклатури основних будівельних матеріалів та їх властивостей; деякі терміни з фізики, геодезії, геології, гідротехніки [1].

Ми проаналізували роман “A Study in Scarlet” А.К.Дойля з метою пошуку, аналізу та класифікації термінів архітектури, які автор використав у

текст для створення детального опису умов існування персонажів: будинків, вулиць, внутрішньо міських об'єктів, інтер'єрів, тощо.

Існують різні підходи до класифікації термінів. Зокрема, Л.М.Томіленко говорить, що основний принцип групування термінів – це предметно-тематичний [8, 21-22]. П.Луньо говорить про афіксальний спосіб термінотворення [6]. І.В.Кузнецова у своїй роботі “Структурний аналіз англійських однокомпетентних архітектурно-будівельних термінів” виділяє дві основні групи архітектурно-будівельних термінів за структурними ознаками: терміни-слова та терміни-словосполучення [4, 78]. Ми взяли до уваги усі три класифікації та проаналізували вибрані терміни згідно цих підходів. Наведемо приклади.

Verandah – веранда:

1. За тематичними підсистемами термінів – частина будівлі.
2. За афіксальним способом творення – відсутній.
3. За морфемним зв'язком – простий.

Woodwork – столярка:

1. За тематичними підсистемами термінів – структурні елементи будівлі.
2. За афіксальним способом творення – відсутній.
3. За морфемним зв'язком – складний.

Window – вікно:

1. За тематичними підсистемами термінів – частина будівлі.
2. За афіксальним способом творення – відсутній.
3. За морфемним зв'язком – простий.

Side-door – бічні двері:

1. За тематичними підсистемами термінів – структурний елемент будівлі.
2. За афіксальним способом творення – відсутній.
3. За морфемним зв'язком – складний.

Wing – крило (будівлі):

1. За тематичними підсистемами термінів – частина будівлі.
2. За афіксальним способом творення – відсутній.
3. За морфемним зв'язком – простий.

Staircase – сходи:

1. За тематичними підсистемами термінів – структурний елемент будівлі.
2. За афіксальним способом творення – відсутній.
3. За морфемним зв'язком – складний.

Corridor – коридор:

1. За тематичними підсистемами термінів – частина будівлі.
2. За афіксальним способом творення – відсутній.
3. За морфемним зв'язком – простий.

Wall – стіна:

1. За тематичними підсистемами термінів – частина будівлі.
2. За афіксальним способом творення – відсутній.
3. За морфемним зв'язком – простий.

Отже, нами було проаналізовано 50 архітектурних термінів за такими принципами: тематичний і словотвірний поділ та поділ за морфемними зв'язками.

Відповідно до тематичного підрозділу, найбільша кількість термінів (17) знаходиться в підгрупі “Частина будівлі”. Інші терміни поділяються таким чином: – тип будівлі (12), – міські об'єкти (10), – елементи конструкції будівлі (6), – елемент будівлі (3), – будівельний матеріал (1), – назва плану, макету (1).

Ми виявили, що афіксація є найменш використаним типом словотворення термінів (лише 10 прикладів).

Відповідно до морфемних зв'язків досліджуваних термінів, терміни розподілились в результаті аналізу таким чином: прості – 29, складні – 11, афіксальні – 10, що в відсотках.

Тож ми можемо бачити, що в середньому, у романі Артура Конана Дойла “A Study in Scarlet” найменш численна група термінів, класифікованих за

їх морфемними зв'язками, є афіксальними термінами, а найчисленніші – простими.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Булда С. Словник будівельної термінології (проект). Відтворення видання 1930 року. Київ, 2009. 273 с.
2. Гринев-Гриневич С.В. Терминоведение. Москва: Издательский центр «Академия», 2008. 304 с.
3. Кротевич Є.В., Родзевич Н.С. Словник лінгвістичних термінів. Київ : Вид-во АН УРСР, 1957. 235 с.
4. Кузнецова І.В. Структурний аналіз англійських однокомпетентних архітектурно-будівельних термінів. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Сер.: Філологія.* 2015. № 19. Том 1. С.78-80
5. Лиса Н.С., Янкова Т.М. Структурно-семантичні особливості сучасної економічної термінології. *Дослідження з лексикології і граматики української мови.* 2013. Вип. 14. С. 62-71.
6. Луньо П. Афіксальне словотворення в терміносистемі конституційного права. URL: http://tc.terminology.lp.edu.ua/TK_Wisnyk765/TK_wisnyk765_3_lun'o.htm.
7. Скопюк Т.Г. Термін у семантичній структурі англійського наукового тексту. *Культура народів Причорномор'я.* 2002. № 32. С. 134-138.
8. Томіленко Л. М. Термінологічна лексика в сучасній тлумачній лексикографії української літературної мови. Івано-Франківськ: Фоліант, 2015. 160 с.
9. Doyle A.K. A Study in Scarlet. URL: <https://sherlock-holm.es/stories/pdf/a4/1-sided/stud.pdf>